

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Економічний факультет

Кафедра менеджменту і маркетингу

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ
(на основі ОП 2016 року)**

Освітня програма Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності

Спеціальність 073 Менеджмент

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “28” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація				
Назва дисципліни		Управлінські рішення		
Рівень вищої освіти		Перший (бакалаврський) рівень		
Викладач (-і)		Романюк Тарас Михайлович кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту і маркетингу		
Контактний телефон викладача		(0342)55-32-32		
E-mail викладача		taras.romaniuk@pnu.edu.ua		
Формат дисципліни		Очний, заочний		
Обсяг дисципліни		3 кредити ЄКТС, 90 год.		
Посилання на сайт дистанційного навчання		http://www.d-learn.pu.if.ua		
Консультації		Консультації проводяться відповідно до графіку консультацій, розміщеному на інформаційному стенді /сайті		
2. Анотація до курсу				
Кожна людина у своїй практичній діяльності постійно стикається з необхідністю прийняття рішень при вирішенні різних завдань. Характерною рисою будь-якої ситуації, пов'язаної з прийняттям рішень, є наявність великого числа варіантів дій, з яких потрібно вибрати найкращий. Вибір одного з варіантів дій і є рішенням.				
3. Мета та цілі курсу				
Мета курсу є сформувати в студентів потрібний рівень професіоналізму діяльності у сфері управління, оволодіння технологією прийняття ефективних УР в обсязі класифікаційних вимог до фахівця Предметом вивчення курсу є процес формування і здійснення рішення за допомогою неформальних (евристичних), колективних та кількісних методів прийняття управлінських рішень.				
4. Компетенції та результати навчання				
Програмні компетентності				
P4. Володіти концептуальними та методологічними знаннями в галузі менеджменту та бути здатним застосовувати їх до професійної діяльності.				
P5. Вміти визначити об'єкт та суб'єкт досліджень, використовуючи операційні, організаційні, структурні підходи до розв'язання проблем в управлінні підприємством.				
P12. Виявляти навички прийняття та забезпечення реалізації управлінських рішень				
5. Організація навчального курсу				
Обсяг курсу – 90 год / 3 кредити ЄКТС				
Вид заняття		Загальна кількість годин		
лекції		12		
семінарські заняття / практичні / лабораторні		18		
самостійна робота		60		
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5	073 менеджмент		3	Вибірковий
Тематика курсу				
Тема	Форма заняття	Література	Завдання, год	Термін виконання
Тема 1. Основи теорії прийняття управлінських рішень.	Лекція, семінарське заняття	1,2,5,6	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, СРС	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Природа управлінських рішень.	Лекція, семінарське заняття	1,2,5,6	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, СРС	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Методологічні підходи до розробки управлінських рішень.	Лекція, семінарське заняття	1,2,5,6	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, СРС	До наступного заняття за розкладом
Тема 4. Людина як	Лекція,	1,2,4,6	Опрацювати лекційний	До наступного заняття

суб'єкт прийняття управлінських рішень.	семінарське заняття		матеріал, підготуватися до семінарського заняття, СРС	за розкладом
Тема 5. Сутність методів обґрунтування та прийняття управлінських рішень, їх класифікація.	Лекція, семінарське заняття	1,2,4,6	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, СРС	До наступного заняття за розкладом
Тема 6. Передбачення в розробці та прийнятті управлінських рішень.	Лекція, семінарське заняття	1,2,6,7	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, СРС	До наступного заняття за розкладом
Тема 7. Розробка пропозицій щодо прийняття управлінських рішень.	Лекція, семінарське заняття	1,2,3,4,5	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, СРС	До наступного заняття за розкладом
Тема 8. Етапи процесу прийняття управлінських рішень.	Лекція, семінарське заняття	1,2,5,6	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, СРС	До наступного заняття за розкладом
Тема9.Облік типових особливостей вирішуваних проблем.	Лекція, семінарське заняття	1,2,3,4,5	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, СРС	До наступного заняття за розкладом
Тема10. Прийняття рішень в умовах невизначеності і ризику.	Лекція, семінарське заняття	1,2,6,7	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, СРС	До наступного заняття за розкладом
Тема 11. Удосконалення прийняття стратегічних управлінських рішень.	Лекція, семінарське заняття	1,2,3,5	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до семінарського заняття, СРС	До наступного заняття за розкладом

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>100 бальна (100 балів протягом семестру)</p> <p>“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;</p> <p>“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами</p>
-----------------------------------	--

	Поточне тестування та самостійна робота				Сума балів з навчальної дисципліни
	Поточний контроль	Самостійна робота	Індивідуальне завдання		
	Теми 1-7	Теми 1-7			
	80	10	10		
					100
Вимоги до письмової роботи	Головна мета письмової роботи – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. Завдання формуються індивідуально для студента.				
Семінарські заняття	Семінарське заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і самостійне опрацювання питань із дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Неформальна освіта може бути зарахована в розрізі однієї з тем (або декількох тем). Врахування неформальної освіти відбувається в разі відповідності назви диплома чи сертифікати про неформальну освіту з назвою теми дисципліни (або тем дисципліни).				
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 50 балів у сумі за три змістові блоки: Поточний контроль (1-80 балів). Самостійна робота (1-10 балів). Індивідуальне завдання (1-10 балів).				
7. Політика курсу					
Базова					
<p>1.Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).</p> <p>2.Опрацювання теоретичного матеріалу, проходження тестування в дистанційній формі навчання, виконання індивідуальних творчих завдань.</p> <p>3.Опрацювання і підготовка до дискусій з приводу матеріалу, викладеного в хрестоматіях для самостійної роботи.</p> <p>4.Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.</p> <p>5.Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p> <p>Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (зазвичай, за допомогою платформи дистанційного навчання http://www.d-learn.pu.if.ua).</p> <p>Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні незадовільні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються, що визначається положенням «Про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій за умови індивідуального графіку роботи студента. Відпрацювання пропущених занять здійснюється згідно графіку консультацій викладача.</p>					
8. Рекомендована література					
1 Бажин В.А. Разработка управленческих решений: компакт-учебник. -Харьков: Консум, 2006. - 316 с.					
2 Василенко В.А. Теорія і практика розробки управлінських рішень: Навч. Посібник. - К.: ЦУЛ, 2003. - 420 с.					
3 Козловский В.А. Производственный и операционный менеджмент: Учебник. - СПб. : Специальная литература, 1998. - 346 с.					
4 Колпаков В. М. Теория и практика принятия управленческих решений: Учеб. пособие. - К.: МАУП, 2000. - 256 с.					
5 Петруня Ю. Є., Говоруха В. Б., Літовченко Б.В. та ін.. Прийняття управлінських рішень. Навч.					

посіб./ за ред. Ю. Є. Петруні. - 2-ге вид. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 216 с.

6 Приймак В.М. Прийняття управлінських рішень: Навч. посібник, - К.: Атіка, 2008. - 240 с.

7 Смирнов Э.А. Разработка управленческих решений: Учебник для вузов. -М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2000. - 271 с.

8 Методы принятия управленческих решений : учебное пособие / Л.А. Трофимова, В.В. Трофимов. - СПб. : Изд-во СПбГУЭФ, 2012. - 101 с.

9 Фатхутдинов Р.А. Управленческие решения: Учебник. - 4-е изд., перераб и доп. - М.: ИНФРА-М. - 2001. - 238 с.

10 Шмален Г. Основы и проблемы экономики предприятия / под ред. проф. А.Г. Поршнева. - М.: Финансы и статистика, 1996. - 512 с.

11 Эддоус М., Стэнсфилд Р. Методы принятия решений. - М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997. - 590 с.

Допоміжна

1 Балдин К.В. Управленческие решения: учебник / К.В. Балдин, С.Н. Воробьев, В.Б. Уткин. - 4-е изд. - М.: Дашков и К, 2009. - 493 с.

2 Башкатова Ю.И. Управленческие решения / Московский международный институт эконометрики, информатики, финансов и права. М., 2003 - 89 с.

3 Воробьев С.Н. Управленческие решения: Учебник для студентов вузов, обучающихся по спец. «Менеджмент организации» / С.Н. Воробьев, В.Б. Уткин, К.В. Балдин. - М.: ЮНИТИ - ДАНА, 2003. - 317 с.

4 Гевко І. Б. Методи прийняття управлінських рішень: Підручник.— К.: Кондор, 2009. — 187 с.

5 Гірняк О.М., Лазановський П.П. Менеджмент: теоретичні основи і практикум: навч. посібник. - К.: Магнолія плюс, 2003. - 336 с.

6 Голубков Е.П. Технология принятия управленческих решений. - М.: Издательство «Дело и Сервис», 2005. - 544с.

7 Злобина Н.В. Управленческие решения: учебное пособие/ Н.В. Злобина. -Тамбов: Изд-во тамб. гос. техн. ун-та, 2007. - 80 с.

8 Комарницький І.Ф., Белінський П.І. Менеджмент виробництва та операцій (тестові, проблемні ситуації, практичні завдання): Навч. посібник. - К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 308 с.

9 Ларичев О.И. Теория и методы принятия решений, а также Хроника событий в Волшебных Странах: [учебник для вузов] / О.И.Ларичев.- Изд. 3-е, перераб. и доп. - Логос, 2006. - 390 с.

10 Литвак Б.Г. Разработка управленческого решения: учебник для вузов / Б.Г.Литвак; Акад. Нар. Хоз-ва при Правительстве Рос. Федерации. 6-е изд. испр. и доп. - М.: Дело. 2008. - 439 с. (*Переиздание: Литвак Б.Г. Разработка управленческих решений — М.: ЮНИТИ, 2010*)

11 Лукичева Л. И., Егорычев Д. Н. Управленческие решения : учебник / Л. И. Лукичева, Д. Н. Егорычев.- 4-е изд., стер. - М. : Омега-Л, 2009.- 383 с.

12 Мескон М.Х. Основы менеджмента. - М.: Дело, 1997. - 702 с.

13 Методы принятия управленческих решений : учебное пособие / Л.А. Трофимова, В.В. Трофимов. - СПб. : Изд-во СПбГУЭФ, 2012. - 101 с.

14 Модели и методы принятия решений в анализе и аудите. Конспект лекций для самостоятельного изучения дисциплины. Авт. К.А. Фисун - Харьков: ХНАГХ, 2005. - 136 с.

15 Орлов А.И. Теория принятия решений. Учебное пособие. - М.: Издательство "Март", 2004. - 656 с.

16 Плаус С. Психология оценки и принятия решений / Перевод с англ. — М.: Информационно-издательский дом "Филинь", 1998. — 368 с.

17 Полторац В.А. Маркетинговые исследования: методы и технологии. -Днепропетровск: Арт-Пресс, 1997. - 136 с.

18 Управленческие решения: технология, методы и инструменты: учеб. пособие по специальности «Менеджмент орг.» / П.В.Шеметов и др. - М.: Издательство «Омега-Л», 2010. - 398 с.: табл., ил.- (высшая школа менеджмента).

19 Филинов Н.Б. Разработка и принятие управленческих решений: учеб.пособие / Н.Б.Филинов. - М.: ИНФРА - М, 2009. - 308 с. - (Учебники для программы MBA).

13. Інформаційні ресурси

1 Верховна Рада України. Офіційний веб-портал [Електронний ресурс] -Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>

2 Научные статьи - Киберленинка [Электронный ресурс] - Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article>

3 Центр креативних технологій [Електронний ресурс] - Режим доступа: <http://www.inventech.ru/pub/methods/>

Викладач _____

Романюк Т.М.